

YLEISHYÖDYLLISET KEHITTÄMIS- JA INVESTOINTIHANKKEET SEKÄ TEEMAHANKKEET

Maaseudun hanketoimijoiden
Tilaisuudet 25. ja 27.5.2015
Kaija Siikavirta

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

- Sana ”yleishyödyllinen” erottaa nämä hankkeet niistä, joihin sovelletaan valtiontukisääntöjä tai muita erityisiä toimijoita, sisältöä tai tukitasoa koskevia ehtoja tai rajoituksia.
- Tukea voi saada julkisoikeudellinen yhteisö sekä yksityisoikeudellinen yhteisö, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin taloudellinen toiminta tai voiton tavoittelu.
- Toimintaan, josta saatava hyöty ei rajoitu alueellisesti tai hyötyjien perusteella yhteen tai harvaan ennalta tiedossa olevaan ryhmään.

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

Tukea voidaan myöntää:

1. Koulutustoimenpiteisin
2. Tiedonvälitykseen ja esittelytoimintaan
3. Selvityksiin ja suunnitelmien laatimiseen
4. Yleishyödyllisiin paikallisiin investointeihin pieninfrastruktuurin rakentamiseksi, parantamiseksi tai laajentamiseksi mukaan lukien matkailuun liittyvä pieninfrastruktuuri
5. Paikallisten palvelujen kehittäminen
6. Kylien kehittämistoiminta, maaseutumaiseman ja luonnonarvoiltaan merkittävien alueiden kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttäminen ja ennallistaminen
7. Yhteistyöhön perustuvien maataloutta, elintarvikealaa ja metsätaloutta kehittävien maaseutuinnovaatioryhmien suunnitelmien toteutukseen
8. Yhteistyöhankkeet
9. Innovatiivisiin toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, siihen sopeutumiseksi tai ympäristötoimiin vesien suojelemiseksi
10. Kestävästi tuotettuun biomassaan perustuvia prosesseja kehittäviin hankkeisiin

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

tuen ulkopuolelle jää:

- Hanke, jonka lopputuloksena syntyisi tekijänoikeuden, patentin tai muun aineettoman oikeuden suojan saamisen edellytykset
- Tavanomainen yrityksen kehittäminen tai tuotekehitykseen liittyvät kustannukset
- Tukea ei myönnetä toimintaan, joka kuuluu julkisoikeudellisen yhteisön lakisääteisen pakollisen perustehtävän hoitamiseen.
- Yleishyödyllisissä kehittämishankkeissa investoinnit (paitsi pienhankinnat max 850 €)

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

Tukitaso, kehittämishanke

- Tuen vähimmäismäärä on 5000 €
- Julkista tukea voidaan myöntää:

	• Julkinen tuki , %	Max, €
• ELY	100 %," poikkeukset"	-
• Veej'jakaja ry	enintään 85 %	180 000
• Rajupusu Leader ry	enintään 80 %	180 000
• Piällyismies ry	enintään 90 %	100 000

- Yksityisrahoituksesta max 100 % voi olla vastikkeetonta työtä
 - Työn arvo 15 €/h/talkoolainen ja työkone (traktori tms) 30 €/käyttötunti
 - Poikkeus: ei voida käyttää yhteistyötoimenpiteessä eikä koulutus- ja tiedonvälityshankkeissa

Huomioita 1:

- Vireilletulon edellytykset eivät ole sama asia kuin päätöksenteon edellytykset
- Vireilletulo vaatii seuraavat tiedot:
 - 1.tuen hakija;
 - 2.hakemuksen kohteena oleva toimenpide tai hanke;
 - 3.toimenpiteen tai hankkeen kustannukset sekä niiden määrä ja rahoitus;
 - 4.haetun tuen määrä;
 - 5.yritystukea haettaessa liiketoimintasuunnitelma ja kehittämishanketukea haettaessa hankesuunnitelma;
 - 6.haettaessa tukea investointiin investointisuunnitelma.
- Hakemusta voi täydentää ja siihen lisätä esim. liitteitä

Huomioita 2:

- Tehdään vireilletulotarkastus
 - Pyydetään asiakasta täydentämään hakemusta, jos ei täytä vireilletulon edellytyksiä
- Ilmoitetaan asiakkaalle vireilletulosta
- Vireilletulon jälkeen käydään koko hakemus rauhassa läpi, jonka jälkeen pyydetään tarvittavat lisätiedot
- Hakemusta on ajateltava kokonaisuutena. Löytyykö siitä tarvittavat tiedot päätöksentekoon
 - Jos tieto on esitetty, esim. hankesuunnitelmassa ei erillistä liitettä välttämättä vaadita
 - HYRRÄssä kerrotaan suoraan tarvittavat liitteet.

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

Yleishyödylliset investoinnit

- Hyöty ohjautuu alueen asukkaille ja muille toimijoille
- Investoinnin tulee olla pääsääntöisesti kaikkien alueen asukkaiden ja toimijoiden käytettävissä
- Alueen omistaja on antanut suostumuksensa investointiin ja siihen, että tuettu kohde on alueen asukkaiden ja toimijoiden käytettävissä
- Käyttöoikeus on varmennettu asianmukaisesti.
- Rakentamisinvestoinneissa edellytyksenä on, että tuen saaja pitää kohteen asianmukaisesti vakuutettuna, kunnes tuki on maksettu kokonaan.

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

Yleishyödylliset investoinnit

Yleisten hankekustannusten lisäksi hyväksytään tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset:

- Rakennuksen hankkimisesta ja rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamisessa, korjaamisessa tai laajentamisessa tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden hankinta, rakennuksiin tai rakenteisiin kiinteästi liittyvien laitteiden hankinta, suunnittelu, työpalkat ja urakointi
- Maapohjanhankinta rakennuksen hankinnan yhteydessä (10 %)
- Koneiden, laitteiden ja välineiden hankinnat
- Pienimuotoisen, paikallisen vesihuoltotoimenpiteen suunnittelu ja toteuttaminen (vrt. L vesihuollon tukemisesta 686/2004)
- Viranomaisluvat, rekisteröintimaksut yms kulut
- Palo- ja talkoovakuutusmaksut (hankkeen toteutusajalta)

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

Tukitaso, Investointihanke

- Haettaessa tukea ELY-keskuksesta
 - 75 % (sis. Muu julkinen tuki)
 - 100 % julkisoikeudelliselle yhteisölle (ehtona, että muun julkisen rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on vähintään 30 %).
 - Vesihuolto 50 %
 - Tietoliikenneyhteydet 70 %
- Haettaessa tukea Leader-toimintaryhmältä
 - max 50 % (Veej'jakaja ry, Rajupusu Leader ry ja Piällyismies ry)

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET VALINTAPERUSTEET

- Varmistaa hakijoiden tasapuolisen kohtelun, paremman taloudellisten resurssien käytön ja toimenpiteiden kohdentamisen maaseudun kehittämiseen.
- Valintaperusteita sovelletaan kaikkiin tukikelpoiisiin hankkeisiin.
- Valintakriteerit esim. www.mavi.fi -sivuilta
- Jokaisesta kriteerikohdasta hanke voi saada 0-3 pistettä.
- Hankkeen tulee vähintään kahdesta kohdasta saada vähintään yksi piste, jotta se pääsee valintakäsittelyyn.
- Yleishyödyllisellä kehittämishankkeella ja yleishyödyllisellä investointihankkeella on omat valintakriteerinsä.

Kehittämishankkeen valintaperusteet

Kehittämishankkeiden valintaperusteet muodostuvat alueella valittavissa toimenpiteissä neijästä aihealueesta:

1. Missä määrin hanke edistää ohjelman ja suunnitelman strategian ja tavoitteiden toteutumista? (30 %)

3 pistettä	Hanke edistää merkittävästi ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.
2 pistettä	Hanke edistää hyvin ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.
1 pistettä	Hanke edistää jonkin verran ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.
0 pistettä	Hanke täyttää hyväksyttävyyssuhteet, mutta ei edistä ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.

2. Millainen on hankesuunnitelman laatu: kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja toteutettavuus? (30 %)

3 pistettä	Hankesuunnitelman laatu on erinomainen: tavoitteet, menetelmät, kohderyhmä ja sen tarpeet on erinomaisesti analysoitu ja toiminta on tavoitteellista ja johdonmukaista sekä kustannustehokasta. Hankkeen odotetuilla tuloksilla on uutuusarvoa. Hankkeen tavoitteena on luoda uutta toimintaa, uusia mahdollisuuksia tai toimintamalleja. Hanke ratkaisee erityiskysymyksiä.
2 pistettä	Hankesuunnitelma on hyvä: tavoitteet, menetelmät, kohderyhmä ja sen tarpeet on selkeästi analysoitu ja suunnitellut toimet ovat johdonmukaisia. Hanke on kustannustehokas ja toteutettavuutta on mietitty. Hankkeen tavoitteena on parantaa elämänlaatua ja toimintatapoja nykyiseen verrattuna.
1 pistettä	Hankesuunnitelma on toteuttamiskelpoinen: tavoitteet ja menetelmät, kohderyhmä ja sen tarpeet on täsmennetty, mutta suunnitelma ei ole kovin tavoitteellinen tai uudistava.
0 pistettä	Hankesuunnitelma on heikko: tavoitteet ja menetelmät ovat heikosti näkyvissä. Suunnitelma ei ole kustannustehokas eikä realistinen.

3. Missä määrin hanke parantaa maaseudun toimintamahdollisuuksia? (20 %)

3 pistettä	Hanke parantaa toimintamahdollisuuksia tai elämänlaatua merkittävästi ja tuottaa uusia ja toimivia toimintamalleja tai ratkaisuja. Hankkeella on vipuvaikutuksia. Hankkeen tulosten siirrettävyys on erinomainen.
2 pistettä	Hanke parantaa hyvin toimintamahdollisuuksia tai elämänlaatua tai lisää toimintamallien uudistumista. Hankkeen tulosten siirrettävyys on hyvä.
1 pistettä	Hanke edistää maaseudun toimintamahdollisuuksia tai elämänlaatua tai toimintamallien uudistumista jonkin verran.
0 pistettä	Hankkeella ei ole odotettavissa vaikutuksia toimintamahdollisuuksiin tai se ei muuten tuota lisäarvoa.

KEHITTÄMISHANKKEEN VALINTAPERUSTEET

- Kehittämishankkeiden valintaperusteet muodostuvat alueella valittavissa toimenpiteissä neljästä aihealueesta:
 1. Missä määrin hanke edistää ohjelman ja suunnitelman strategian ja tavoitteiden toteutumista? (30 %)
 2. Millainen on hankesuunnitelman laatu: kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja toteutettavuus? (30 %)
 3. Missä määrin hanke parantaa maaseudun toimintamahdollisuuksia? (20%)
 4. Missä määrin hanke lisää kumppanuutta, aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä? (20 %)

(tarkempi näkymä ensimmäiseen valintakriteeriin)

1. Missä määrin hanke edistää ohjelman ja suunnitelman strategian ja tavoitteiden toteutumista? (30 %)

3 pistettä	Hanke edistää merkittävästi ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.
2 pistettä	Hanke edistää hyvin ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista
1 pistettä	Hanke edistää jonkin verran ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.
0 pistettä	Hanke täyttää hyväksyttävyysskriteerit, mutta <u>ei edistä</u> ohjelman ja alueellisen suunnitelman toteutumista.

YLEISHYÖDYLLISEN INVESTOINTIHANKKEEN VALINTAPERUSTEET

- Yleishyödyllisen investoinnin valintaperusteet muodostuvat alueella valittavissa toimenpiteissä neljästä aihealueesta:
 1. Missä määrin hanke edistää ohjelman ja suunnitelman strategian ja tavoitteiden toteutumista? (30 %)
 2. Millainen on hankesuunnitelman laatu: kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja toteutettavuus? (30 %)
 3. Missä määrin hanke lisää uudistumista ja toimintamahdollisuuksia? (20 %)
 4. Missä määrin hanke edistää yhteistyötä ja osallisuutta? (20%)

YLEISHYÖDYLLISET HANKKEET

Muuta

Ohjausryhmä

- Vähintään 300 000 € hankkeet
- Jos kustannusarvio on vähintään 50 000 € ja hankkeella on laajoja vaikutuksia yritystoimintaan, alueen elinkeinonharjoittajiin tai alueelliseen hyvinvointiin

Luvat

- Toimenpiteen toteuttamisen kannalta välttämättömät viranomaislupien esittäminen ennen tukipäätöstä

Aloittaminen

- Vireille tulon jälkeen.
- Kehittämishanke: aloitettu esim., kun allekirjoitetaan hankkeen toteuttamissopimuksia
- Investointi: rakennustyön alkaminen, hankinnan toimitus/maksaminen, sitoumuksen tekeminen

Tuen määrää vähentää tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot

TEEMAHANKKEET

- Haettavissa vain Leader-toimintaryhmien kautta.
 - Helpottaa yhteisöjen mahdollisuutta hyödyntää rahoitusta paikalliseen kehittämiseen.
 - Edistää toimintaryhmien paikallisen strategian toteutumista.
- Toimintaryhmä laatii hankkeen suunnitelman, jota se toteuttaa yhdessä hankkeeseen osallistuvien muiden toimijoiden kanssa.
- Pienehköjä yleishyödyllinen kehittämishankkeita ja tällaisia hankkeita palvelevia investointeja.
- Toteuttajilla on riittävät taloudelliset edellytykset ja osaaminen toimenpiteen toteuttamiseen

TEEMAHANKKEET

- Eroa muihin hankkeisiin:
 - Ei varsinaista alarajaa kustannuksilla (hankeilmoituksessa kerrotaan).
 - Teemahankkeen enimmäismäärä 180 000 €.
 - Vain toimintaryhmä asioi ELY-keskuksen kanssa
 - Teemahankkeen tuki voidaan siirtää kokonaan

Erot ELY:n ja Leader-ryhmän hankkeissa

- Hakuaika ja päätöksen tekeminen jatkuvaa
- Omat MMM:n hyväksymät ohjelmat
- Valintakriteerit jokaisella ryhmällä omansa
- Seurantatietolomakkeet
- Hankkeiden koko ja kohderyhmä
- Tukiprosentti voi vaihdella Leader-ryhmillä
- Toimintaryhmät saavat aktivointi- ja toimintarahaa→Paikallista neuvontaa!!

LEADER-VARAT ETELÄ-SAVOSTA

- Varoja käytettävissä n.13,5 milj. €
- + Piällysmies ry 3,6 milj. €
- + Rajupusu Leader ry 3,9 milj. €
- + Veej'jakaja ry 6,0 milj. €
- Yhteistyösopimus ELY ja toimintaryhmät
 - Tuettavien yritysten koko
 - Maaseutualueet sovittu